

SANKT OLAV

St. Olav utkommer en gang ukentlig. — Abonnement både for inn- og utland tegnes på alle postkontorer eller direkte, skriftlig, i Ekspedisjonen, Akersveien 5. Abonnementspris kr. 2,50 pr. kvartal forskuddsvis betalt, — for utlandet tillegg av vedkommende lands avisporto. Opsigelser må være Ekspedisjonen i hende senest 14 dager før hvert kvartalsklifte. — Annonser må være innsendt innen mandag aften. — Manuskript innen fredag aften.

INNHOOLD: Adventsliturgien — Sommerminder i de dødes maaned. — Om foreldrenes og statens rettigheter overfor barnet. — Åpent brev til de troende - - - — St. Josefs Hospital i Porsgrunn. — Fra Vikariatet. — Varia. — Bokanmeldelse.

ST. OLAVS REDAKSJON, AKERSVEIEN 5 - OSLO — TELEFON 23743

RETT + OG + SANNHET

Adventsliturgien.

Adventstiden er en forberedelsens og forventningens tid. Forberedelsen til og forventning av Frelserens komme. Adventsliturgien opstod først i slutningen av det 4. eller begynnelsen av det 5. århundre og varte opprinnelig firti dager, som senere, i det 8. århundre, blev redusert til fire uker, til minne om de 4000 år som skulde ha gått forut for Kristi komme. Hele denne tids liturgi er preget av lengslen etter rettferdighetens Sol. Ved tekster, tatt fra Salmene og Profetene, søker liturgien å vekke i oss de samme følelser som en gang Israelitene var besjelet av i sin inderlige lengsel efter Messias.

Ved sin adventsliturgi vil Kirken ikke bare forberede oss til begivenheten i Bethlehem, hvor Guds sønn blev født av Maria, Jomfru og Mor, men den vil også minne oss om Kristi komme i våre hjerter, i ånd og sannhet, og forberede oss til Kristi tredje komme i skyene, båret på vindenes og kerubinenes vinger, i makt og herlighet.

Om dette trefoldige komme minner liturgien oss: mens de korte messebønner som Introitus, Offertorium og Communio uttrykker Messiashåpet, gjelder de særlige påkallelser, *Kollekt*, *Secreta* og *Postcommunio*, mere Kristi komme i ånd og sannhet i våre hjerter. Epistlene og evangeliene tyder mere hen på Frelserens tredje komme som dommer.

Adventstidens liturgiske farve er violett, en farve som fører våre tanker mere eller mindre hen til fastetiden. Den uttrykker bot og ydmykhet. Således pleier Kirken å forberede oss til større fester: tenk f. eks. bare på vigiliedagene før Pinse og Allehelgensdag, og på fastetiden som er Påskefestens forberedelsestid. I adventstiden forstummer også jubelsangen «*Gloria in excelsis*». Orglet skulde egentlig bare brukes til ak-

kompagnement av sangen, heller ikke skulde altrene smykkes med blomster eller relikvier. For ikke å forstyrre denne bostemning forbyr Kirken i denne tid brudevielser. I motsetning til fastetiden synges dog Alleluia, som i offisiet oftere gjentas, ti Frelseren er allerede født, han har frelst oss ved sin død og har åpnet himmelen for oss. Et glad håp kan derfor opfylle våre hjerter.

Likesom fastetiden har også adventstiden sin «Gleddessøndag», den tredje søndag, som kalles «Lætare». På denne dag kan den violette farve erstattes med den lilla, mens orgelmusikk er tillatt også når det ikke synges. Altrene kan da pyntes igjen med blomster.

Spalterummet tillater ikke å gi en utførligere utredning av adventsliturgien. Vi vil slutte med å nevne en from folkeskikk som har funnet innpass på mange steder. På onsdag i tamperdagene (i år 16. desember) feires det på mange steder i flere land en høytidelig votiv-messe til ære for Maria. Denne messe kalles «gyllen messe», og er et utslag av folkelig fromhet. Dens opprinnelse går i det minste tilbake til det tolvte århundre. Fra Frankrike hadde denne skikk bredt sig ut over Belgia og Holland. Ordet «gyllen» har betydningen «utmerket», «kraftig», ti denne Maria-messe tilkjentes en særlig kraft, nemlig at de som bivånet den i fremtiden skulde fritas for legemlig og åndelig nød.

Over hele adventsliturgien ligger en poesi som vanskelig kan tenkes skjønnere. Skritt efter skritt føres vi dypere inn i kjærlighetens mysterium som er blitt oss åpenbart på Bethlehems marker, og jo inderligere vi lever med i denne liturgi, desto bedre vil vi forstå menneskevordelsens betydning for oss selv og hele menneskeslekten.

Sommerminder i de dødes maaned.

Av SIGRID UNSET.

Men frykten for de døde har været sterk altid, og ikke Kirken heller har nogensinde faat helt bugt med den; den rent animalske gru for lik og død, som dyrene ogsaa kan kjende, dukker op spontant i tider da det første krav til en mand er, han maa ikke være rædd for at miste sit liv, og i tider da troen paa de helliges samfund og kjærlighetsbaandet mellem levende og døde er sterkest. Men utenfor kristenheten raar ikke bare denne frygt som betar vore sanser ved dødens nærhet, uanset hvad vor vilje og vore følelser er fylt av, og de kristnes gru ved tanken paa de sjæle som ikke har faat fred endda — og de som kanskje aldrig faar fred —; menneskene er rædd for de dødes aander i det hele tat. Det kunde bare forekomme i en tid, hvor flere og flere mennesker tænkte litet eller intet paa sine døde, først de hadde faatt maaket dem ned, og det blev overlatt bare til kvinder og barn at gaa paa kirkegaardene og pusle med gravene sommerskveldene, at folk for alvor sa, og trodde selv, at troen paa sjælens udødelighet er opstaatt av menneskenes ønsker om ikke at dø og av deres trang til at trøste sig for motgang og fattige kaar i livet med et haab om at saa skal de faa det saa meget bedre siden. Idéen speiler omformingen av det kristne Gudsbegrep til forestillingen om en saan «Familiegud» som Brand taler om, «med kalot og maane» — «Vorherre er en rimelig kar», som Elias Kræmmer uttrykker det. Hvilket forutsætter, at man ikke feirer martyrernes mindedager og har byttet troen paa Guds ufattelige barmhjertighet med troen paa en letfattelig guddommelig godmodighet.

Hedningernes tro paa livet efter døden er praktisk talt ingensteder slik beskaffen (hvor de ikke har vært i berøring med kristne misjonærer) saa det er rimelig at tro, den er skapt av menneskelige ønsker og længsler og haab. I bedste fald er et lykkelig liv efter døden forbeholdt nogen faa. Før-kristne mysteriereligioner i middelhavslandene lærer, at de enkelte mennesker ved at gaa gjennom en række prøver og indvielser kan sikre sig hinsidig lyksalighet, men for de store masser er det undverdnens glædeløse skyggetilværelse som venter. Og anderledes var det ikke for vore forfædre. Valhal var ikke et sted, der menigmand slap ind. Det kom ikke engang an paa mandens eget mod, paa hans høisind og daadshug om han skulde bane sig vei dit i døden, det kom først og fremst an paa, om han var

født til herrekaar. Skjæbnetroen bestod blandt andet netop i dette: Skjæbnen, ikke manden selv, bestemte hans lagnad i tid og evighet. Saa om høvdingen møtte sin lagnad, høireist, uten at klynke i ulykken og uten at vise angst for døden, saa var det kanskje ikke saa merkelig allikevel: trællekaar, Hels hal og Nåstrønd og Nivlheim det var lagnad det og, og de som skulde ha den, maatte ta til takke med den, de og.

Forsaavidt lærte jo ikke den oprinnelige kristendom heller at den evige salighet var noget som alle mennesker skulde faa, uten at anstrenge sig det mindste for at vinde den. Den lærte at frelsen i Jesus Kristus og Guds Naade er git til alle mennesker, og *her* er ingen forskjell paa fri mand og træl og ikke paa mand og paa kvinde. Men som det heter i en middelalderspræken, som forklarer forholdet mellom fri naade og tilegnelse av naaden, med et saare freidig billede fra hverdagslivet: «du kan dra hesten din til vandings-trauet, men han maa drikke selv.» Kirken bragte naademidlerne til alle, men alle maatte gjøre sig den uleilighet at ta imot av dem.

Det er naturligvis ogsaa blit sagt, at hvis det skulde være nogen hjelp i sjælemesser saa maatte det jo betyde, at de rike som kunde stifte mange sjælemesser for sig selv og sine paarørende skulde ha fordeler av sin rikdom ogsaa efter døden. Men hele middelalderens tankegang gaar ut paa, at rike folk sandsynligvis *trænger* mere hjelp i skjærsilden end fattige folk. Hvadfor utslag menneskelig begjærighet end fik, om aldrig saa mange storfolk og om saa Kirkens egne tjenere aldrig saa meget laa under for griskhet efter gods og penger — det var noget som alle visste at slik er mennesker — men der var ingen som syntes, det var *ret*, eller forsøkte at vri moralen dithen, hvor den blev en undskyldning for kapitalisttendenser. Det var først puritanismen, som skapte et moralsystem, hvorefter det blev andet end suspekt at en kristen mand hobet op rikdom. I beste fald, hvor rikdommen ærlig var erhvervet og arvet, blev gods i middelalderen kaldt et laan og holdt for et laan, og den som meget var blit betredd, fik meget at gjøre regnskap for, og som et laan, hvis forvaltning han skal avlegge regnskap for, naar han er død, tales det stadig om formue i middelalderlige testamenter. Og i værste fald, hvor der er tale om gods som er vundet med uret eller med tvilssom

ret —! Kort sagt, de rike kunde virkelig under alle omstendigheter trænge mere av sjælemesser end de fleste andre.

Og Kirkens bøn, i den hellige messe, for de avdøde, den gjaldt alle sjæle. For alle sjæle hadde Kirken indstiftet Allesjæles dag. For alle sjæle blev barn i fromme hjem lært til at si et De Profundis efter maaltidet og naar dagen var slut. Og der var altid dem som stiftet messer for de sjæle som ingen efterlatte hadde stiftet messer for, eller for alle kristne sjæle. Ofte var det geistlige som stiftet slike messer for sin privatformue. I Norges Gamle Love er f. ex. trykt op et slikt fundats-brev, hvorefter Biskop Olav i Holar 1479 stifter en evig og daglig sjælemesse for alle avdøde kristne ved sin domkirke og gir til dette formaal alt det gods som han i sin embedstid har faat i bøter og sakfald. Reformationen gjorde ende paa Herra Olavs

fromme stiftelse, men vi burde i grunden vite om den; hadde det gaatt efter den gamle biskops tanke, saa skulde jo vi alle nydt godt av hans gave naar den tid kom — og vi vet ikke, hvor mange for længe siden døde mænds og kvinders kristenkjærlige stiftelser vi engang kommer til at opdage omfatter ogsaa vore sjæle.

Litt gjør vi vel ogsaa alle sammen, vi katholiker, ialfald nu i november maaned, — Gud give vi ikke nøier os med at si et Fadervor og et Ave for sjælene i skjærilden, som en slænger en almisse i kirkebøssen, men virkelig følger vor Kirkes traditioner og forsøker at gi en kjærlighetsgave til de døde. Jeg husker at jeg tænkte paa det, da jeg gik mellem Gotlands grave og i museerne med gravfundene — hvor mange av os det er, som har grund til at skamme os, naar vi ser hvad vore forfædre i hedensk tid gjorde for sine døde.

(Forts.).

Om foreldrenes og statens rettigheter overfor barnet.

Av Pastor H. IRGENS.

Dette er et spørsmål, som for tiden er på dagsordenen i de fleste land, idet de mest motstridende opfatninger blir hevdet. Den almindelige tendens i våre dager går i retning av å utvide statens rettigheter på bekostning av foreldrenes. Denne tendens har årsaker av forskjellig beskaffenhet — dels politisk-doktrinære — dels økonomiske og praktiske, idet ogsaa moren søker beskjeftigelse utenfor hjemmet, og det da føles som en befrielse når en annen overtar ansvar og omsorg for barnas utvikling. — Men de sterkest virkende årsaker — som bl. a. gjør sig tydelig gjeldende i landenes lovgivende forsamlinger er av politisk-doktrinær karakter. De ivrigste statsforkjempere finnes som bekjent blant kommunister og sosialister, som likefrem hevder at barnet tilhører staten — vi skal senere komme nærmere inn på denne påstand. — andre reform-propagandister har til hensikt å frembringe den størst mulige likhet i alle barns opdragelse og undervisning, idet de søker å fremme samfundets demokratisering. —

Det er tre samfund som gjør krav på rettigheter angående barnenes opdragelse: Familien, Kirken og Staten. La oss se på grunnlaget for disses krav

Familien er gått forut for de andre samfund, den er opstått før de andre samfund var organisert eller stiftet, og som årsak for barnet har den ogsaa en forrett fremfor de andre. — Familiens formål er slektens forplantning og vekst, er nettop barnet — dets fødsel og

dets utvikling. Familien har direkte av Gud fått den oppgave å opdra efterslekten, og dette innbærer ogsaa retten til dette. Når barnet fødes til verden er det ikke skikket til selvstendig liv — det må uendelig megen pleie og omsorg til skal dets liv bevares og utvikles. Og her tenker man kanskje først på dets legemlige liv — men hvor meget mer hjelp og veiledning trenger det ikke for det åndelige liv, for å bli skikket for livet og livets krevende oppgaver. Foreldrene som har bragt det til verden, er tydeligvis de som skal ta sig av denne oppgave. Deres felles kjærlighet til frukten av deres samliv gir dem den fornødne hengivenhet for å føre den oppgave frem til den endelige løsning — barnets utvikling til et i alle deler levedyktig menneske. Og da foreldrenes forsørgelsesplikt varer inntil barnet er i stand til å forsørge sig selv, så vedvarer ogsaa foreldrenes opdragelsesrettighet som en ukrenkelig rett i hele denne tid. Som den store kirkelærer Thomas av Aquino sier: «Naturen tilsikter ikke alene barnets frembringelse, men ogsaa dets veiledning og fremskriden inntil det har opnådd det fullvoksne menneskes stadium.» Og Kirkens lovbok can. 1113 forkynner klart og bestemt: «Det påhviler foreldrene en meget alvorlig forpliktelse til efter beste evne å sørge for barnenes såvel religiøse som moralske, såvel legemlige som borgerlige opdragelse samt å dra omsorg for deres timelige vel.» —

Denne foreldrenes ukrenkelige rett anerkjennes fullt ut fra Kirkens side. I sin rundskrivelse av 31. desember 1929 om den *kristelige opdragelse* har den hellige Fader stillet dette i tydelig relief, idet han anførte: «Skjønt Kirken er så overbevist om sin guddommelige verdensmisjon, at den aldri blir trett av å kreve sin rett og minne katolske foreldre om deres plikt til å la sine barn døpe og opdra kristelig, er Kirken dog så nidkjær for familienes ukrenkelige naturrett til opdragelsen, at den ikke mot foreldrenes vilje — frasett under særlige bestemte forhold og garantier — samtykker i å døpe vantro foreldres barn eller på nogen måte foreskrive noget om disses opdragelse, før barnene selv fritt kan bestemme sig til å slutte sig til Troen.» — Paven henviser her til en uttrykkelig bestemmelse i den kirkelige lovbok. — Dette er i sannhet et tydelig vidnesbyrd om Kirkens anerkjennelse av foreldrenes rettigheter.

Fra Amerikas Forenede Stater har vi — i året 1925

— en Høiesteretts avgjørelse som går helt i samme retning: «Det tilkommer ikke staten nogensomhelst almindelig myndighet til å fastsette en ensartet fremgangsmåte for ungdommens opdragelse, til å tvinge den til å bare å motta undervisning i de offentlige skoler.»

Kirken sier at familiens ubestridelige rettigheter på dette punkt har sin rett i *naturretten*. — Til eks. retten til frukten av mitt arbeide — plikt til å utbetale skyldig lønn.

I mange land vil man ikke vite noget av naturretten, men kun positiv rett og sedvanerett. Kirkens standpunkt er at foreldrenes rettigheter ikke bestemmes av landenes tilfeldige lover, men at det i og for sig foreligger en rett — som krenkes hvis statens lover setter sig utover den. Ingen myndighet på jorden kan frata foreldrene denne rett — selv om de faktisk forhindres i å utøve den.

(Fortsettelse).

Åpent brev til de troende - - -

Kjære venner!

La undertegnede få lov til ut fra sine personlige erfaringer i den siste tid å rette en bønn til eder. Den kommer både på egne vegne og på vegne av de mange, som på samme måte av livet selv er ført ad underlige veier frem til veien og som går den i tryk forvissning om at den fører til sannheten, fordi vi nu hver dag påny erfarer enheten, samklangen av «veien, sannheten og livet» og derfor vet at vi er kommet frem til der, hvor tiden er blitt rum i evighetens lys. Moderkirken har åpnet sin favn for sine villfarne barn — vi har fått lov til å komme innenfor porten, og nu sitter vi stille og mottar med andektig og lengselsfullt sinn bestekningen med vievannet og lar det gi skyens kraft til Guds sæd i våre hjerter, så vi etterhvert gjennom den hellige Messe får nåde til å vokse oss sterke til i ydmykhet å kunne ta mot monstransens sol i vår sjel, i vårt liv. Med uendelig takknemlighet føler vi sæden spire og gro, og vår lærer og sjelesørger verner om veksten i vårt indre. Nænsomt og varsomt omgås han de spede skudd — luker og rensker jordbunnen for alt det, som kan skade, og skjærmer plantene for storm og uvær, til de er sterke og hårdføre nok til å kunne tåle verdens ublide medfart. I Kirkens ly senker en hittil ukjent trygghet sig ned over oss — en fredens grunnvoll til å bygge et helt nytt liv op på.

Men — så møter vi eder, kjære troende mennesker — og da kan freden lett forstyrres. Lykkelig den som er så befestet, at han kan stå for en påkjenning, men det kan kun de færreste. Derfor bedes der ut fra hårdt tilkjempet erfaring så inntren-

gende her: ta varlig på oss! I er så velmenende, det føler vi — men like så lite som et nyfødt barn må tas op og klusses med, om det skal trives sundt, og like så lite som man må rive og dra i en sped plante for å se om den gror, like så lite må I røre ved oss. Vi har ofte måttet gjennomgå en del, før vi vant frem — vi er oprevne og såre og uendelig vare, og vi har kanskje ennu meget ugreit og vanskelig å skulle klare for oss selv — kom derfor ikke og vent, at vi skal kunne gi eder svar, når I i elskverdig ubetenksomhet overskyller oss med en regn av: hvordan —? hvorledes —? hvornår —? og hvor —? vi møtte den hellige katolske Kirke. Ja, spør ikke engang om vårt navn — husk på at vi er nyfødte! Vi er steget ned i katakombene og lever for en tid vårt liv som begynnerne der. Like så lite som det den gang var av feighet at menneskene holdt sig skjult — like så lite er det tilfellet nu for vårt vedkommende. Men vi ønsker at vårt liv skal vidne for oss og for det nye sinn, som sannheten skaper i oss, så at kunnskapen om vår konversjon ad den vei når frem til våre omgivelser i hjem og på arbeidsplass. Vi ønsker at ordet katolikk skal bli — ikke en utenpåklistret merkelapp men sann v æ r e n i oss og lyse til mennesker gjennom vårt v e s e n — derfor søker vi å skjule oss og føler oss sky ved å utlevere vårt navn, til vi er verdige til å være vidner om Kirkens rensende kraft — ikke gjennom ord men gjennom våre gjerninger.

Spør heller ikke om h v o r d a n vi har funnet frem — det er vår intimeste livssak, I dermed forlanger utlevert. Vårt helligste og ukrenkeligste eie, I vil gramse i og tilrane eder. Vi

skjønner inderlig vel, at I spør av medmenneskelig «interesse», men denne interesse virker som oftest så subjektivt betonet, at den føles uverdig til å trenge sig inn, hvor Guds-billedet i oss lever og virker til vår sjels frelse. Tilgi oss derfor, om vi blir eder svar skyldig!

Kom heller ikke ukallet og uspurte med råd! Den prest, i hvis hender vi har lagt vår veiledning, råder oss ut fra dypere menneskekunnskap i almindelighet og på grunnlag av vår åpne tillit i særdeleshet bedre, enn I kan gjøre det selv med eders beste og mest uegennyttige vilje. Selvfølgelig er vi alltid takknemlig for rettledning, når vi begår rent formelle feilgrep, men selv denne rettledning kan meddeles i så uheldige ordlag, at man reagerer spontant og ikke til det gode. Her kommer en ting inn som vi vil be eder overveie: dra ikke, når I taler med oss, den skarpe grense mellom «troende» og — vi andre, så lenge vi er nye og ubevandrede i terminologien! I aner ikke selv, hvor knivskarpt vondt det gjør å høre sig satt utenfor de «troendes» kreds. I vår uvitenhet synes vi jo nettop i dyp takknemlighet, at det er vår brennende, søkende tro på Guds rikes virkelighetsgjørelse her på jorden i Kristi samfund, som har ført oss til Kirken — for som en utenforstående at

møtes av eders: «vi troende». Vi oplever selv som en stor smerte realiteten i ropet: «Jeg tror, Herre — hjelp min vantro», så vi ber eder i kjærlighet lette oss dette ved ikke ydermere å sette vantroens svidende stempel på oss i relasjon til eder selv — selv om I har rett dertil.

Det er en rik, men også en vanskelig og krevende tid vi «nye» har å gjennomgå, før vi tilstedes optagelse i eders samfund — hjelp oss med eders forbønner, men søk oss ikke, før vi søker eder! Vi må for en tid leve i ørkenen, før vi kan motta ferminens sakrament — og de som opsøker oss der, vil uten vidende og vilje kunne bli redskap for fristrens røst til oss, før vi er sterke nok til å kunne stå imot. Ta ikke det ansvar på eder, men vent i bønn og kjærlig overbærende forståelse på oss, til vi kan møtes foran alteret. Da kommer vår takk i ren og ublandet glede imot eder.

Det er ganske bestemte konkrete begivenheter, som ligger til grunn for dette brev — denne bønn om fred for oss som hører til de allerminste og alleryngste i Kirkens rike — så ta det op i den samme gode mening som har diktert det! Og vær hilset med alle tiders evighetshåp:

Fred være med oss alle — — —

E.

St. Josefs Hospital i Porsgrunn



har nu sitt nybygg ferdig, og dette skal som bekjent innvies torsdag den 3. desember. De som tidligere har besøkt den vakre, lille industriby ved Frierfjorden, vil

vite at hospitalet har en dominerende og fri beliggenhet i nordøsthellingen av «St. Hansåsen» med utsikt dalen opover mot Skien med Telemarksfjellene i bakgrunnen.

Den solide og høie forstøtningsmur av gråsten som under nybygget er opført rundt hospitalstomten, forhøier dette første inntrykk. På gårdsplassen er opsatt en statue av den hellige Josef, til hvem hospitalet og dets barmhjertighetsarbeide forlengst er innviet.

Selve nybygget hadde vi forleden anledning til å ta i øiesyn under ledelse av priorinnen, Moder Reginas ledelse, som ikke bare med imøtekommenhet og glede, men også med en viss og berettiget stolthet over verket, viste oss omkring.

Fra hovedinngangen mot gårdsplassen kommer man inn i vestibylen. Til venstre ligger her portnerværelse, heis og trappehus. For heisen er tillike anordnet inngang direkte fra gårdsplassen, således at de syke i bære kan bringes like inn i elevatoren.

På den annen side av korridoren ligger røntgenavdelingen, bestående av det egentlige røntgenrum, eget betjeningsrum for apparatur, fremkallerrum, værelse for diathermi og lysbehandling, samt avklædningsrum og eget venteværelse for denne avdelings patienter.

Til høire for inngangen ligger venteværelse for besøkende, spisestue for søstre, og kjøkkendepartementet, bestående av hovedkjøkkenet, koldtkjøkkenet med tilstøtende elektrisk kjøleanlegg samt eget opvaskrum. Fra hovedkjøkkenet fører matheis til de øvrige etasjers anretningskjøkkener.

I bygningens annen og tredje etasje ligger sykestuene. De er 12 i alt, 6 i hver etasje, dels med 4 senger, dels med 1 og 2 senger. De ligger alle mot syd på samme side av korridoren. Alle værelser er holdt i lyse, venlige og rolige farver. Smuss-samlende listverk er systematisk undgått. Dørene er således helt plane, polerte cedertres finérplater. Vinduer og dører er dobbelte og isolerer mot enhver eventuell støi. I hvert værelse er der porselensservant med rinnende varmt og kaldt vann.

På den annen side av korridorene ligger anretningskjøkkenet, med elektrisk kjøleskap, vaktrum med elektrisk ringe- og lyssignal-anlegg og hustelefon, bad med w. c. for patienter, samt skyllerum. Ved enden av korridorene er skittentøi-sjakt og nedfallsrør for avfall som bør brennes.

Alt maskinelt utstyr er anbragt i kjelleren, hvor der i separate rum er centralvarmeanlegg, varmtvannsanlegg, røntgenmaskineri, apparatrum for det elektriske anlegg, maskinrum for heisen etc. I kjeller såvelsom på loft er der forøvrig rikelig med rum for opbevaring av det mangeartede utstyr som trenges ved et velinnredet hospitals daglige drift.

Den nye hospitalsbygning står gjennom en likeledes nyopført mellembygning i forbindelse med den gamle hospitalsbygning. I annen etasje fører korridorene fra begge bygninger her ut til en hall, hvor rekonvalescentene har anledning til å mosjonere, og videre ut til en luftveranda med trapp ut til den store og vakre hospitalshave. I tredje etasje er der gjennom mellembygningen direkte forbindelse fra den nye bygning til operasjonsavdelingen, som forblir i den gamle bygning.

Huset er opført på betong-grunnmur av mursten med hvit puss. I vestibylen er der mosaikk gulvbelegg, trapper og repos er utført i terazzo, mens gulvbelegget overalt forøvrig er linoleum.

Man får et sterkt inntrykk av at alt arbeide er solid og håndverksmessig utført, moderne, praktisk og tilfredsstillende vår tids sykepleies strengeste krav. Forsåvidt kan man si at det hele er «funksjonalistisk», når man hermed mener, at alt er utført således, at det best tjener sin hensikt, uten at hverken eksteriør eller interiører er preget av denne stilretnings mindre tiltalende eiendommeligheter.

Det nye hospital er tegnet av arkitektfirmaet V. Nordan og P. Nordan, Oslo, og bygget er utført i entreprise av dipl. ing. A. Nuland, Porsgrunn.

Arcturus.

FRA VIKARIATET

St. Olavs Menighet, Trondheim,

Hilsen og velsignelse i Herren!

Som det vil være menigheten bekjent, skal den ifølge den Hellige Stols bestemmelse nu utskilles fra det Apostoliske Vikariat og fra nu av sammen med menigheten på Molde utgjøre Midt-Norges Kirkedistrikt, som får sitt sete i Trondheim.

I henimot femti år har Trondheims katolske menighet vært knyttet til centralledelsen i Oslo, under forskjellige overhyrder. Og når nu for siste gang en sogneprest, utnevnt og utsendt herfra, vil stå foran eder ved alter og på prekestol i St. Olavskirken i Helgenkongens by, da må jeg som Vikariatets overhyrde få sende eder alle, søstre og legfolk, en hjertelig takk for eders bidrag til katolsk liv i Norges Apostoliske Vikariat — en takk for all offervilje, for alle bønner og for eders trofasthet i den gode strid gjennom alle disse år! Det er ikke uten vemod vi tenker på den felles fortid, dens gleder og dens sorger, nu da dette fellesskap på en måte skal bringes til en avslutning. Dog i kraft av de felles gode minner, som vil bevares i takknemlighet av

prestene som har virket i Trondheim, av Vikariatets overhyrder og sikkert også av eder, vil fellesskapet i Hellig Olavs tro fremdeles bevare oss forenet i kjærlighetens bånd.

Når nu den Hellige Stol betror eder til en ny ledelse vil jeg i forvisning om at den nye ordning vil bli til eders gavn og til beste for den katolske Kirke i Trøndelag, få ønske eder en lykkelig fremtid, rik på vekst i tro, håp og kjærlighet. Og på denne første søndag i det nye kirkeår vil jeg frembære det hellige messeoffer for eder, mine kjære Troende, med takksigelse for de forgangne år og med bønn til Gud den allmechtige og barmhjertige at Hans velsignelse må stige ned over eder og at Vår Herres Jesu Kristi nåde må være hos eder alltid.

Gitt i Oslo den 27. november 1931.

Henrik Irgens,
Apostolisk Administrator.

(Et omtrent likelydende brev er sendt menigheten i Molde).

VARIA.

Oslo.

Velærv. herr *pastor Høgh* ankommer til *Oslo* i denne uke og vil søndag den 6. desember forrette sin første hellige messe i St. Olavs kirke. I neste uke reiser han til *Bergen*.

Velærv. herr *Håkon Bergwitz* blir presteviet i Rom Julaftens morgen og vil lese sin første messe ved St. Peters grav.

Høiærværdige administrator *Irgens* reiste igår til Porsgrunn for å foreta innvielsen av den nye hospitalsbygning. Han er tilbake i Oslo lørdag morgen.

St. Olav

gratulerer søstrene og hele menigheten i Porsgrunn med innvielsen av det nye hospital som skal finne sted idag. Denne høitidelighet faller sammen med en annen av mere personlig art: Søster Birgitte fyller idag sitt 90 år. All grunn til et opriktig og hjertelig «tillykke med dagen». Gud velsigne hennes arbeide og strev i sin kirkes tjeneste.

Kjærlighetens korstog.

Besøk Syforeningens utstilling søndag 6. desember i Foreningslokalet etter åtte-messen eller efter høimesen. Vis især iår deres interesse for det arbeide som av flittige kvinnehender utføres til hjelp for de trengende. Det er adgang for alle — både damer og herrer. Vinternøden er stor. Alles hjelp trenges.

Høit besøk.

Oslo har hatt besøk av Pater Trampe, generalforstanderen for kongregasjonen av den Hl. Familie, hvis dyktige Patres i nær fremtid vil overta Nord-Norges kirke-distrikt. Generalen var ledsaget av Pater Starcke, som foreløbig vil opholde sig i Oslo. Pater Trampe reiste tirsdag tilbake til Holland.



Pater Starcke.

Pater Trampe.

Mexiko.

I en rundskrivelse til den mexikanske geistlighet for-dømmer Mgr. L. Ruiz, Apostolisk delegert i Mexiko, enhver vebnet aksjon for å få religionsfrihet gjennom-ført i Mexiko. Mgr. Ruiz slutter skrivelsen med å på-peke at enhver voldsom aksjon ikke bare vilde skade Kirkens sak, men også vilde være en hindring for den nasjonale fred og for landets gjenreisning, til hvilken også religionsfriheten hører. Uten religionsfrihet er hverken sann fred eller gjenreisning mulig.

En neger-gesandt ved den Hl. Stol.

Republikken Haitis nye gesandt ved Vatikanet, dr. Barom, er den første neger-gesandt ved den Hl. Stol.

St. Peter-klokkene på lydfilm.

Efter hvad «Osservatore Romano» meddeler har nogen av «Movie-tone»s filmoperatører lydfilmet tonene av den Vatikanske basilikks klokker som drives elektrisk.

Lithauen og Vatikanet.

Den pavelige kurie har underrettet den lithauiske regjering om at den tenker å akkreditere Mgr. Rata som chargé d'affaires i Kowno. Mgr. Rata var tidligere pavelig legat i Lissabon og Prag. Regjeringen har gitt sin tilslutning. I politiske kretser venter man at det vil inntre en forbedring i de spente politiske forhold mellem Lithauen og Vatikanet.

Fransiskaner-nytt.

«Universe» meddeler at Fransiskanerne i Oxford har reist et nytt konvent. Denne meddelelse er for ordenens historie av stor interesse. Efter flere århundrer er Fransiskus' sønner igjen vendt tilbake til det sted hvor de en gang utfoldet en så stor aktivitet. Allerede i 1224 bosatte de første Fransiskanere sig i Oxford. Der grunnet de sitt meget ansette kollegium hvor det virket så mange berømte lærere: bl. a. Wilhelm av Occam og Roger Bacon («doctor mirabilis», den «vidunderlige doktor»). Ved reformasjonens innførelse i England måtte Fransiskanerne likesom andre ordener nedlegge sitt arbeide i Oxford og forlate byen. Efter 400 år vender så Fransiskus' sønner tilbake igjen til den verdensberømte universitetsby Oxford.

Vatikanbiblioteket.

I midten av forrige måned har Paven innviet Vatikanbibliotekets nye fløi. De nye saler er helt moderne innrettet og kan rumme omtrent 420,000 bøker. Der ved er den plan virkeliggjort som Paven hadde, da han virket som det vatikanske biblioteks chef. Hele biblioteket kommer nu til å rumme ca. 800,000 bøker.

De spanske katolikker våkner.

Hele Spania over holdes det store offentlige protestmøter for å opnå revisjon av den nye anti-katolske grunnlov. Denne propagandas virkning merkes allerede i parlamentets holdning, som ikke lenger er helt avvisende. Katolikkene krever en radikal revisjon. En kjent spansk lærd, Ramon y Cajal, erklærer artiklene om religionen og ekteskapet for uforenlige med den

spanske samvittighet. Katolikkene forstår at det nu blir en kamp hvori det gjelder «to be or not to be». I bevisstheten om dette vil de samle og organisere sig og tiden er ikke lenger fjern da de nuværende makt-havere vil beklage sin anti-kirkelige politikk, som i Spanias store folkelag aldri vil la sig gjennomføre.

De rike katolske prester!

I flere bispedømmer i Spania har biskopene rettet et opprop til befolkningen om å støtte sine prester også finansielt da mange av dem er fattigere enn de fattigste proleterer. I Italia er man ikke stort bedre stillet. I Tsjekoslovakiet finnes det mange kapellaner som allerede i mange år har utøvet sjelesorg og som ikke får mere enn 200 tsj. kroner månedlig, omtrent 30 schweiziske francs eller ca. 00 norske kroner. Allikevel blev det nylig med et pennestrøk sløfet 2½ millioner kroner på kultusbudgettet.

Slik er den katolske prests finansielle stilling idag i flere land. Likefullt lever fablen om de rike katolske prester videre. De som ikke liker sannheten søker fabler. Helt menneskelig også dette!

Bokanmeldelse:

Mødre. Lisbeth Burger, oversatt fra tysk ved Fru Ulla Berum. Glimrende bok. Skrevet av en katolsk jordmor med lang og rik storbys-erfaring. Ikke fri fantasi, ikke opdiktete eventyr, men virkelige begivenheter fra hennes store virkefelt. Ingen snerperi, ingen sensasjon heller. Forord av den danske sosialminister K. K. Steincke. Boken er i Tyskland allerede blitt solgt i over 80,000 eksemplarer og er oversatt på flere sprog. Boken bør først og fremst finnes i hvert katolsk hjem. Den skal ikke bare leses av mødre, men av hver mann og kvinne, gift eller ugift. Å utbrede denne bok vilde være en utmerket, en lett og en samfundsgagnlig opgave for våre katolske kvinneforeninger landet over. Tenk om denne bok kunde nå samme oplag som «Vi som går kjøkkenveien»!!! Det vilde være av langt større betydning. Oversettelsen er utført av en begeistret mor, det føles hele boken over, og derfor virker det ikke som en oversettelse. Boken er skrevet ut fra et slikt bredt katolsk synspunkt, at den må gå sin seiersgang både blandt katolske og ikke-katolske kristne. Titelforandringen (på tysk: «Die Storchentante») kunde ikke være heldigere.

Kimer I Klokker: I vår anmeldelse av Kimer I Klokker skrev vi: At ikke mindre enn halvdelen av heftet kimer om annonser. Meningen var at annonsene inntok halvdelen av den plass som teksten inntar. Med god samvittighet tør vi forsikre at det ikke var vår hensikt å gjøre annonseavdelingen ennå større enn den allerede er, enda mindre var det vår hensikt å komme med «grov løgn».